

Vấn đề chủ quyền và vai trò của Pháp

Tác Giả: Saigon Echo s&#u t&#m
Thứ Năm, 03 Tháng 6 Năm 2010 10:39

Tháng Ba năm 1954 Quốc gia Việt Nam do Thủ tướng Bảo L&#c đ&#i di&#n m&# cu&#c đ&#u đ&#nh v&#i Pháp v&# chủ quyền của Việt Nam đòi hỏi Pháp phải ký hai hiệp ước riêng. Hiệp ước thứ nhất công nhận sự độc lập trên văn của Quốc gia Việt Nam. Hiệp ước thứ hai sẽ minh định quan hệ giữa Việt Nam và Pháp.[10]

Trong khi đó chiến tranh Đông Dương càng tăng căng thẳng. Sự thất bại của Pháp tại Điện Biên Phủ vào Tháng Năm càng làm tình hình thêm thúc bách. Vào cuối Tháng Tư, 1954 thì Hiệp định Genève bắt đầu và kéo dài đến khi ký xong ngày 21 Tháng Bảy, 1954. Đây là hiệp ước có sự tham dự 9 phái đoàn của Anh, Hoa Kỳ, Liên Xô, Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa, Pháp, Việt Nam Dân chủ Cộng hòa, Quốc gia Việt Nam, Lào và Campuchia để tái thiết hòa bình ở Đông Dương, trong đó có một số phái đoàn cũng tham dự mà không ký vào hiệp ước. Hiệp ước bắt buộc quyền cai trị của người Pháp trên bán đảo Đông Dương, công nhận nền độc lập của các quốc gia bản xứ, chính thức chấm dứt chế độ thực dân Pháp tại Đông Dương. Ngoài ra Pháp còn ký riêng với Quốc gia Việt Nam một hiệp ước ngày 4 Tháng Sáu giữa Thủ tướng Joseph Laniel và Thủ tướng Bảo L&#c công nhận nền độc lập hoàn toàn của Quốc gia Việt Nam.[11]

Các đội thực dân

Quốc gia Việt Nam theo hình thức quân chủ lập hiến với nguyên thủ là Quốc trưởng Bảo Đại. Với một hành pháp có chức vụ Thủ tướng, được chọn bởi Quốc trưởng và chịu trách nhiệm trước Quốc trưởng. Xem thêm Thể Chế Chính Quyền Quốc Gia Việt Nam

	Thủ tướng	Tên	T	Đ
1	Nguyễn Văn Xuân	27 tháng 5, 1948	14 tháng 7, 1949	Th
2	Bảo Đại	14 tháng 7, 1949	21 tháng 1, 1950	Ki
3	Nguyễn Phan Long	21 tháng 1, 1950	27 tháng 4, 1950	Th
4	Trần Văn Hữu	6 tháng 5, 1950	3 tháng 6, 1952	Th
5	Nguyễn Văn Tâm	23 tháng 6, 1952	7 tháng 12, 1953	Th
6	Bảo L&#c	11 tháng 1, 1954	16 tháng 6, 1954	Th
	Ngô Đình Di&#m	16 tháng 6, 1954	23 tháng 10, 1955	Th

NHÂN VẬT LỊCH SỬ VIỆT NAM

Đình Xuân Quang (1909-1971)

Tiểu sử

Đình Xuân Quang (ngày 10 tháng 5 năm 1909 - 17 tháng 2 năm 1971), là một thẩm phán, luật gia và một chính trị gia quốc gia. Ông người quê ở Thủ Lĩnh, tỉnh Quảng Bình là con của

Vn đ ch quy n và vai trò c a Pháp

Tác Giả: Saigon Echo s u t m

Thứ Năm, 03 Tháng 6 Năm 2010 10:39

tri Đình Xuân Tr c. Ông là m t nh ng th m phán Vi t đ u tiên trong ngành t pháp và đ u c nhân lu t khóa đ u tiên (1930) c a Tr ng Đ i h c Lu t khoa Hanoi. Ông thu c nhóm trí th c công giáo ng h gi i pháp qu c gia trong vi c tránh đ u đòi đ c l p ch ng ch đ th c dân Pháp và c ng s n. Ông thu c nhóm ng i qu c gia tranh đ u cho đ c l p VN qua gi i pháp th ng thuy t ôn hòa v i Pháp đ h y b Hi p c Paternotre (đ h VN) giành đ c l p cho VN.

Ông là m t th m phán thanh liêm, b chính ph Ngô Đình Di m b tù trên 3 năm sau cu c đ o chính h t 1960. Sau cu c đ o chính 1963 l t ch đ Đ nh t C ng Hòa, ông không tham gia chính tr đ n 1966 ông tham gia vào Qu c H i L p Hi n, ti p tay xây d ng Hi n Pháp Đ Nh C ng Hòa 1967 mà ông đã gi ch c Ch T ch Qu c H i L p Hi n.

Giáo d c

– Cu c đ i Hi p c Paternotre 1884 chia VN thành 3 k v i B c k d i s đ h c a Pháp trong khi Trung k thu c tri u đ i nh VN và Nam k là m t thu c đ a d i quy n ki m soát tr c ti p c a Pháp. T 1885 tr đi nhi u th h VN đã ti p t c tranh đ u dành l i đ c l p và tái sát nh p Nam k vào VN. Tranh đ u đòi đ c l p là con đ ng nhi u th h trí th c Vi tnam đã theo đ u i. Nó kh i đ u v i phong trào “C n V ng” vào 1885 đ n các cu c kh i nghĩa do Phan đình Phùng, Hoàng Hoa Thám vào 1913 [i]/.

Các sĩ phu nh Phan B i Châu, Phan Chu Trinh, vv. đã ti p t c nêu cao lá c tranh đ u cho đ c l p. Có nhi u phong trào hi n đ i hóa đ t n c – du h c t i nhi u qu c gia hay tham gia vào giáo d c Tây ph ng – theo các tr ng Đ i H c - đ t n c tranh đ u dành l i đ c l p. Không khác gì nh ng ti n b i có óc tìm đ c l p, c tham tri Đình xuân Tr c khuy n khích con trai mình là Đình xuân Qu ng ra B c k h c văn hóa Tây ph ng đ tranh đ u h u hi u h n.

Lúc đ u đ c đ ào t o qua h th ng giáo d c c đ i n, nh ng ông cũng tham gia - h p th văn hóa Tây ph ng khi ông h c t i tr ng Lycée Albert Sarraut Hanoi. Năm 1926, ông b đ u i kh i tr ng vì tham gia bi u tình nhân đ p đám ma nhà ái qu c Phan Chu Trinh, đòi h i đ c l p. Sau đó ông vào Saigon (Nam k) h c t i tr ng Lycée Chasseloup Laubat đ u tú tài môn Tri t v i h ng t i u. Ông c ng đ c gi i th ng khi thi các tr ng trung h c c a khu v c Pháp (Concours général des lycées de France et d’Outre mer). Ông vào khóa đ u tiên c a tr ng Đại h c lu t Hanoi m i đ c thành l p và ra tr ng năm 1933 v i b ng C nhân lu t.

Năm 1938, ông k t hôn v i cô Tr n Thi Kim Dung, con gái c An Thái, m t gia đình công giáo Nam Đình và đ c 4 con - 2 trai và 2 gái :Đinh Th T Quyên (1941 -) và ch ng là Mai Vi t Hi u; Đình xuân Quân (1943 -), Đình xuân Qu c (1946 – 1965) và Đình Th T Qu nh (1950 -) và ch ng là Ki u Quang Ch n.

Vấn đề chủ quyền và vai trò của Pháp

Tác Giả: Saigon Echo số 10

Thứ Năm, 03 Tháng 6 Năm 2010 10:39

Tham Gia Phong Trào Tranh Đấu Dành Độc Lập trong phe quốc gia Sau khi đấu C nhân luật, ông không làm “tri huyệ n” mà thi vào ngành t pháp và trở thành m t trong nh ng th m phán VN đ u tiên của ngành t pháp lúc đó còn thu c h th ng t pháp Pháp. Ông, cũng nh m t s trí th c khác mu n dùng giáo d c và văn hóa Tây Ph ng đ canh tân VN và gu ng máy quan li VN th i đó trong công cu c dành li đ c l p. Ông đã làm t i nhi u nhi m s - tòa án trong đó có thành ph Vinh, và sau nhi u năm ông trở thành Bi n lý Tòa án Hanoi vào nh ng năm đ u th p niên 1940. Năm 1953 và sau 1954 ông trở v ngành t pháp - là thành viên Tòa Phá Án (Cour de Cassation) và Tòa Th ng Th m Saigon.

Vào nh ng đ u th p niên 40, ông đ c b làm “Bi n Lý Tòa Th ng Th m Hanoi.” Cũng nh nhi u trí th c th i đó ông tham gia vào cu c tranh đ u cho n n đ c l p VN trong hàng ngũ Qu c Gia và ông cũng là m t trí th c Công Giáo tranh đ u cho đ c l p khác v i phe Vi t Minh có khuynh h ng Macxít. Là Bi n Lý Tòa Án Hanoi, ông ch t v n Hồ Chí Minh v các v “b t b ” nhi u thành ph n không CS m t cách b t h p pháp. Cũng th i đó (1945-1946) các thành ph n qu c gia b Vi t Minh truy lùng và ám sát đ i s ch đ o của Võ Nguyên Giáp. Sau đó ông cũng b truy lùng và đ tránh ám sát ông đã ph i tr n qua bên Trung Hoa trong khi gia đình ông đã v trú n t i Phát Di m, khu t tr công giáo. [edit] Bi i C nh Vi tnam trong công cu c Tranh Đấu Giành Đ c L p

Cu c giành đ c l p của VN đã tr i qua nhi u giai đ o n. Giai đ o n Vi tminh “c p chính quy n” và chi n tranh v i Pháp; Giai đ o n Gi i Pháp “B o Đ i” và Qu c Gia Vi tnam; Hi p Đ nh Geneve và cu c chia cách đ t n c, Đ nh t và Đ Nh C ng Hòa; và Th ng nh t VN đ i CS. Giai đ o n Vi tminh

Quân đ i Hoàng gia Nh t đã chi m Đông d ng và lật đ chính ph Vichy, giam đ i di n của Pháp là toàn quy n Decoux vào ngày 9 tháng 3 1945. Ngày 17/3/1945 B o Đ i đích thân c m quy n đ t n c v i ĐS Nh t làm quy n Khâm s . Vua B o Đ i y cho Tr n Tr ng Kim thành l p chính ph . [ii]/ Cùng lúc đó đã có nhi u tranh ch p gi a phe Qu c gia và phe C ng s n v ph ng án giành đ c l p và xây d ng m t VN hi n đ i.

Vào 23 tháng 8 1945 Vietminh (VM) c p chính quy n l p Chính Ph Lâm Th i. Ngày 31 tháng 8 vua B o Đ i t ch c trở thành c v n cho Chính ph H chí Minh (HCM) và đ c g i đi Trung Hoa (TH). VM tuyên b đ c l p ngày 2/9/1945.

Nhi u th ng thuy t gi a chính ph Lâm Th i VM (2/3/1946 HCM l p chính ph Liên Hi p và c i t 20/7/1947) v i Pháp (ký Hi p Đ nh s b - Accord préliminaires 6/3/1946 – tham gia Hi i ngh Fontainebleau). VM di t các thành ph n qu c gia. HCM sang Pháp (30/5/1946) đi u đình nh ng đã không thành vì nhi u lý do [iii]/ và tháng 12 1946 chi n tranh tr li i gi a phe CS và Pháp. Giai đ o n B o Đ i – QGVN – hay dùng lu t đ h y b Hi p c Paternotre – Sát nh p Nam k vào m t VN không C ng s n Trong năm 1946, nhi u thành ph n qu c gia đã ph i tr n qua bên TH vì s kh ng b của VM.

H tìm gi i pháp đ c l p VN qua nh ng ph ng ti n “ôn hòa”, duy lu t và th ng thuy t v i Pháp. Th ng thuy t Pháp – Vi tminh không thành công, và h tìm m t gi i pháp v i phe Qu c gia. T i VN và t i TH, phe qu c gia l p m t M t Tr n Qu c Gia Liên Hi p vào 1947 đ ng h C u Hoàng (CH) B o Đ i đàm phán v i Pháp. H đòi vi c b Hi p c Paternotre 1884, sát

Vấn đề chủ quyền và vai trò của Pháp

Tác Giả: Saigon Echo s&#u t&#m

Thứ Năm, 03 Tháng 6 Năm 2010 10:39

nh&#p Nam k&# vào VN và hoàn toàn đ&#c l&#p – xây đ&#ng m&#t qu&#c gia VN hi&#n đ&#i. Phe qu&#c gia gây đ&#ng chính ph&# Lâm th&#i và Qu&#c gia VN đ&# ký Hi&#p đ&#nh (HĐ) V&#nh H&# Long v&#i Pháp ngày 5 tháng 6 1948. HĐ H&# Long và đ&# xa h&#n b&#n Hi&#p Đ&#nh s&# b&# ký gi&#a HCM và Sainteny vào 6 tháng 3 1946. Trong quy trình này Hi&#p p&#c Elysée ngày 8 tháng 3 1949 h&#a đ&#c l&#p cho VN (VN có hành chính, tài chính, quân đ&#i riêng và có quy&#n ngo&#i giao). Ngày 14/6/1949 ngày sát nh&#p Nam k&# sát nh&#p vào QG VN. Ngày 4 tháng 6 1954, Pháp ký v&#i QG VN Hi&#p p&#c Đ&#c l&#p (Traité d'Independence) và Hi&#p p&#c Liên K&#t (Traité d'Association Franco-Vietnamienne)[iv]/.

Trong th&#i gian th&#ng thuy&#t gi&#i pháp qu&#c gia 1947-1954, VN tr&# thành m&#t “chi&#n tr&#ng nóng” gi&#a “Qu&#c – C&#ng.” Giao tranh ngày càng ác li&#t vì đ&#c qu&#c t&# hóa v&#i s&# giúp đ&#c a phe CS trong khi phe qu&#c gia ph&#i đ&#ng minh v&#i Pháp. Ph&#i đ&#i đ&#n 1950, Pháp m&#i giúp VN xây đ&#ng quân đ&#i qu&#c gia. Hi&#p Đ&#nh Geneve – Đ&# Nh&#t và Đ&# Nh&# C&#ng Hòa Chi&#n tranh gi&#a Pháp và CS/VM đ&#n đ&#n Đ&#n Biên Ph&# và Hi&#p Đ&#nh Geneve. Sau tr&# Đ&#n Biên Ph&# Pháp mu&#n đ&#nh chi&#n đ&# rút kh&#i VN. Trong h&#i ngh&# Geneve, phe qu&#c gia ph&#n đ&#i không mu&#n chia c&#t đ&#t n&#c. Hi&#p đ&#nh Geneve chia VN ra làm hai khu v&#c: &# mi&#n B&#c vĩ tuy&#n 17, Vietnam xây đ&#ng XHCN trong khi &# mi&#n Nam, QGVN tr&# thành C&#ng Hòa. Sau 1955 QT B&#o Đ&#i b&# tru&#t ph&# và TT Ngô Đ&#nh Di&#m xây đ&#ng Đ&#nh C&#ng Hòa. Năm 1966-1967, VN xây đ&#ng Đ&# Nh&# C&#ng Hòa. Ngày 30/4/1975 quân đ&#i CS B&#c vĩ t&# chi&#m Saigon. [edit] Ông Đ&#nh xuân Qu&#ng và Gi&#i Pháp Qu&#c gia

Trong năm 1946, nhi&#u thành ph&#n qu&#c gia cũng tìm m&#t gi&#i pháp đ&#c l&#p cho m&#t VN không CS qua nh&#ng ph&#ng ti&#n “ôn hòa,” duy lu&#t và qua vi&#c th&#ng thuy&#t v&#i Pháp. Ông Đ&#nh Xuân Qu&#ng là m&#t trong nh&#ng ng&#i trí th&#c lên ti&#ng &#ng h&# gi&#i pháp không CS t&# đ&#u th&#p niên 1940 và ông ph&#i tr&#n qua bên Tàu đ&# tránh b&# ám sát. V&#i các b&#n nh&# Tr&#n văn Tuyên, Phan Huy Đán, Nguy&#n T&#ng Tam, Nghiêm xuân Thi&#n, vv., c&# thuy&#t ph&#c c&#u hoàng (CH) B&#o Đ&#i c&#m đầu phong trào phe qu&#c gia đòi đ&#c l&#p. Ông tr&# thành m&#t trong hai c&# v&#n c&#a CH B&#o Đ&#i (Đ&#nh xuân Qu&#ng và Phan Huy Đán).[v]/ Phe qu&#c gia làm vi&#c ráo ri&#t đ&# đ&#n m&#t gi&#i pháp đ&#c l&#p không CS và ôn hòa - m&#t M&#t Tr&#n Qu&#c Gia Liên Hi&#p đ&#c thành l&#p vào 1947 đ&# &#ng h&# C&#u Hoàng B&#o Đ&#i đàm phán v&#i Pháp.

T&#i HongKong, t&#i Trung Hoa và t&#i VN, ông Đ&#nh xuân Qu&#ng và các ng&#i qu&#c khác gia đã tham gia tích c&#c trong “Gi&#i pháp B&#o Đ&#i” ng&#c l&#i v&#i chính ph&# HCM đ&#c coi là gi&#i pháp CS. Trong cu&#c giành đ&#c l&#p, phe “Qu&#c gia” đòi h&#i vi&#c bãi b&# Hi&#p p&#c Paternotre 1884, sát nh&#p Nam k&# vào VN và giành đ&#c l&#p - xây đ&#ng m&#t qu&#c gia VN hi&#n đ&#i. B&#c đ&#u tiên c&#a phe qu&#c gia là Hi&#p đ&#nh (HĐ) H&# Long đ&#c ký gi&#a phe qu&#c gia VN và Pháp vào ngày 5 tháng 6 1948. Ông Đ&#nh xuân Qu&#ng là m&#t trong nh&#ng thành viên ký k&#t [vi]/ b&#n HĐ này. B&#n HĐ này đ&# xa h&#n nhi&#u so v&#i b&#n Hi&#p Đ&#nh s&# b&# ký gi&#a HCM và Sainteny vào 6 tháng 3 1946. Ti&#p t&#c quy trình th&#ng thuy&#t giành đ&#c l&#p là Hi&#p p&#c Elysée ngày 8 tháng 3 1949 giành đ&#c l&#p cho VN đ&#c ký k&#t v&#i Pháp (VN có hành chính, tài chính, quân đ&#i riêng và có quy&#n ngo&#i giao).

Ngày 14/6/1949 Nam kỳ đã tái sát nhập vào QGVN. Ngày 4 tháng 6 1954, Thủ Tướng ng Joseph Laniel ký với TT Bộ u L c m t Hi p c Đ c l p (Traité d'Independence) trao lại hoàn toàn đ c l p cho VN và m t hi p c Liên K t (Traité d'Association Franco-Vietnamienne)[vii]/ m t tháng sau khi b t đ u th ng thuy t Hi p Đing Geneve. Gi i pháp “B o Đ i” m c dù ôn hòa gi m chính nghĩa cho phe Qu c Gia vì ph i đ ng minh v i Pháp, và Pháp đã không th t tình giúp các thành ph n không CS. Phe CS đ c s tr giúp ngày càng nhi u t phía CSTQ/MTĐ và phe CS Qu c T . Chi n tranh gi a Pháp và CS/VM đ n đ n Đ i n Biên Ph và Hi p Đ nh Geneve. H u qu là trên 1 tri u ng i mi n B c đã ph i di c vào trong Nam tìm t do – “đã ph i b u v i chân c a h .” M c dù phe Qu c gia đã thành công giành đ c l p qua các ph ng ti n “ôn hòa và đúng công pháp,” nh ng lúc đó thì đã quá tr vì tình hình chính tr th gi i - quân s đã thay đ i khá nhi u và không thu n l i cho phe Qu c Gia.

M t “chuyên gia” đóng góp vào vi c xây đ ng “Qu c Gia VN”

Năm 1947 ông Đing Xuân Qu ng tr v VN v i Tr n Tr ng Kim [viii]/ và m t s ng i khác. Ông tr v VN đ tránh đ u dành đ c l p qua các ph ng ti n “ôn hòa” và vi c tham gia vào quy trình th ng thuy t sát nh p Nam kỳ vào VN. [Trong m t th i gian ng n ông đ c trao ch c v t m th i “Th Hi n B c Vi t” 6 tháng nh ng ngày tháng ??? năm???]. Trong ch c v này ông đã lãnh l i thanh ki m và n ký c a vua BĐ đ c trao cho VM khi ông t ch c và đ c tìm l i Ông tham gia vào quy trình xây đ ng “Qu c Gia VN - QGVN” qua vi c tham gia trong nhi u chính ph t 1948 đ n 1954 trong nhi u c ng v khác nhau.

M t trong nh ng đóng góp c a ông Đing Xuân Qu ng là vi c xây đ ng c c u cho chính quy n “QGVN,” đ ng b máy hành VN đ c l p v i b máy hành chính thu c đ a đ c áp đ t lên VN t (1862-1954). Vi c gây đ ng c c u, n n hành chính qu c gia g m vi c ti p thu các c s hành chính t tay ng i Pháp – sát nh p hành chính thu c đ a (Công v , Y t , vv.) đ i th i Pháp và xây đ ng c s cho m t n n hành chính c a m t qu c gia đ c l p. Có đi Geneve – Pháp v i BĐ đ th ng thuy t v i v i Pháp trong th i gian 1947-1948? Năm 1/6/1948 ông tham gia vào chính ph Trung ng Lâm Th i - Nguy n Văn Xuân v i t cách Th tr ng Ph Th T ng.[ix]/ Đây là m t giai đ n gay go trong cu c th ng thuy t Pháp – Vi t. [x]/ Ch c v có tính cách t ng h p hành chính, giúp vi c đ i u hành gu ng máy chính ph m i m , chuy n ti p cũng nh giúp vi c qu n lý chính ph trong m t hoàn c nh lâm th i chuy n đ i mau chóng đ y b t tr c, c g ng sát nh p Nam kỳ lúc đó là m t thu c đ a c a Pháp vào QGVN.

Ông đã t ch c Th Tr ng vào ngày 4/1/1949 đ ph n đ i [xi]/ vi c “ch m ch p và thi u h p tác” c a Pháp trong vi c chuy n giao các c quan hành chính cho VN. Nam kỳ đ c sát nh p vào QGVN vào ngày 14/6/1949. Chính ph c a Qu c Tr ng (QT) B o Đ i (1/7/1949 – 22/1/1950 ch có 6 tháng ti p t c th ng thuy t v i Pháp v vi c sát nh p Nam kỳ và dành đ c l p. Trong th i gian này, VN ban công đ 1/7/1949 v “T ch c công quy n” và “Quy ch công s” [xii]/. Nhi u n c và c quan qu c t đã công nh n VN. T 21/1/1950 – 6/5/1950 (3 tháng 15 ngày) ông tham gia vào chính ph Nguy n Phan Long v i t cách “B tr ng Ph Th

Vũ Văn Kiệt: Quy hoạch và vai trò của Pháp

Tác Giả: Saigon Echo số 10
Thứ Năm, 03 Tháng 6 Năm 2010 10:39

Táng.” Nhờ các Nguyễn Phan Long giúp đỡ, ông vượt qua khó khăn từ phía các Pháp và không được đưa về quê vì Pháp không ông Trần Văn Háu.

Trong những các thời kỳ của chính phủ Trần Văn Háu (6/5/1950 -21/2/1951- 9 tháng 10 ngày) ông Đinh Xuân Quang là Bộ trưởng Công vụ VN đầu tiên của QGVN. Trong công việc này ông xây dựng và tiếp tục công việc của hành chính QGVN bắt đầu từ 1948 qua việc tiếp nhận các công nhân của Pháp, tiếp tục công việc máy công cụ, sát nhập công vụ VN, sát nhập công vụ thu của địa phương vào một hệ thống công vụ quốc gia VN. Qua nhiệm vụ của ông đã tham gia vào việc xây dựng và công việc các cơ quan QGVN như - Quy chế công chức (14/7/1950), Quy chế Nghiệm Đoàn (16/1/1952), Hội đồng Đô Thành (27/12/52), v.v. Thời kỳ lập pháp Thủ tướng (SL số 10/TP) Ngoài việc gây dựng các “cơ quan” cho QGVN, trong công việc này ông đóng góp vào việc sát nhập ngành Y tế thu của và gây dựng ngành Y tế VN.

Ông cũng cho xây dựng một số công trình “nhà thờ” ở Sài Gòn, v.v. Trong những các thời kỳ của chính phủ Trần Văn Háu (21/2/1951-7/3/1952 - 12 tháng 14 ngày) ông Đinh Xuân Quang tham gia với tư cách Bộ trưởng Ngân Sách ngân quỹ và tiếp quản Bộ Công vụ. Việc này đã giúp công việc công vụ VN. Trong những các thời kỳ của chính phủ Trần Văn Háu (7/3/1952 – 26/6/1952 – trên 2 tháng) ông tham gia với tư cách Bộ trưởng Phủ TT. Sau, dưới thời kỳ của Nguyễn Văn Tâm đó ông trở về Tòa Thượng thẩm Sài Gòn làm thẩm phán. 17/1/1954 Trong những các Bộ luật (11/1/1954-7/7/1954) ông giữ chức Bộ trưởng Nội vụ - trong đó có nhiệm vụ khó khăn vì Hội đồng tư vấn đình chiến tại Genève .

Chính phủ Bộ luật cho ký với TT Lanier ký 2 HU - Hiệp định đình chiến và Hiệp định Liên Kết trao “hoàn toàn” quyền lực cho chính phủ QGVN (4/6/1954). Sau khi phiên họp Hội nghị Genève, chính phủ Bộ luật tiếp tục trao quyền cho Chính phủ TT Ngô Đình Dißm. Trong thời gian tháng 7 1949 đến tháng 7 1954 đã có 8 chính phủ với 5 Thủ tướng. Trong thời gian này ông Đinh Xuân Quang đã được cử làm trong 5 chính phủ vì khả năng chuyên môn, biệt tài, không tại thời kỳ.[xiii]

Sau khi Hiệp định Genève 1954 chia đôi Việt Nam, ông Đinh Xuân Quang trở về với ngành pháp luật làm thẩm phán cho Tòa Thượng thẩm Sài Gòn (Tribunal de Grande Instance de Saigon) và cũng là thành viên Tòa Phán Án (Cour de Cassation) Saigon. Trong thời gian 1955-1956, ông không hợp tác với chính phủ Ngô Đình Dißm ông bị “ám sát” và phải đi trốn trong một thời gian. Ông không công việc với chính phủ Việt Nam Cộng hòa vì nhận ra sự sai lầm của chế độ gia đình trị của Thủ tướng Ngô Đình Dißm.

Ông tham gia vào phe đ i l p “qu c gia” tranh đ u cho m t VN không CS và m t VN dân ch . Trong giai đ o n này, ông cũng đ óng góp vi t cho nhi u báo chí t i mi n Nam nh t là t “Chính Lu n” vào các t báo khác có khuynh h ng qu c gia không CS. Vào tháng 11 1960, sau v “đ o chính h t” ông đã cho ông Phan Huy Đán trú trong nhà và c gia đình ông, v và con trai (đ c th sau 6 tháng) b giam trong nhi u năm. Ông và v ông và các ng i khác đã ph i ra Tòa án Quân s Đ c B i t s ngày 11/7/1963 v vi c này.

Đ Nh C ng Hòa Th i k sau Đ Nh t C ng Hòa là th i k h n lo n t i Mi n Nam, s s ng còn c a Mi n Nam b đe đ a và chi n tranh lên cao v i s tham gia đ óng đ o c a quân đ i M vào VN. Trong th i gian 1964 đ n 1966, ông Đinh Xuân Qu ng không tham chính. Ngày 9/9/1966 ông ra tranh c vào Qu c H i L p Hi n (QHLH) đ thành l p Hi n Pháp Đ Nh C ng Hòa. Là lu t gia và m t trong 3 thành viên QHLH có background v lu t ông đã đ óng góp tích c c trong vi c xây d ng HP Đ Nh C ng Hòa. Sau khi ông Phan Kh c S u t ch c, ông đ ng ra làm ch t ch QH l p hi n m i trang m i cho Đ Nh C ng Hòa. 3/4/1967 HP đ c công b có cu c b u c TT. [xiv]/ Ông t tr n ngày 17 tháng 2 năm 1971 t i Saigon sau m t c n đầu th 62 tu i.

[i]/ Lê Xuân Khoa “Vietnam 1945-1995”, *Tiên R ng* 2004, trang 31 [ii]/ Vũ Ng Chiêu “The Other side of the 1945 Vietnamese revolution: The empire of VN”, Van Hoa, 1996 [iii]/ Lê Xuân Khoa “Vietnam 1945-1995”, *Tiên R ng* 2004, Chapter 2 [iv]/ Đoàn Thê “Nh ng ngày khó quên” [v]/ Bao Đ i “Le Dragon d’Annam,” Plon, Paris, 1980, page 170 [vi]/ Bao Đ i “Le Dragon d’Annam,” Plon, Paris, 1980, page 203 [vii]/ Đoàn Thê “Nh ng ngày khó quên” [viii]/ Tr n Tr ng Kim “M t c n Gió B i,” *Vĩnh S n*, Saigon 1969 page 143 [ix]/ Đoàn Thê “Hai M i Năm Qua-Vi c T ng Ngày” 1945-1964, *Xuân Thu*, Saigon 1960, page 45 [x]/ Tr n đ c Minh, “M t Th i Nh u Nh ng 1945-1975,” 2006 page 163 [xi]/ Đoàn Thê “Nh ng Ngày Ch a Quên” 1939-1954, *Xuân Thu*, Saigon 1960, page 168 [xii]/ Đoàn Thê “Nh ng ngày khó quên” *Xuân Thu*, Saigon 1960, page 202 [xiii]/ Đoàn Thê “Nh ng ch a quên” Đ i Nam, Saigon page 184-2005 [xiv]/ Nguy n văn Ch c, “Vi tnam chính s ” *Alpha* 1992, page 507 Nhóm nghiên c u L ch s c n và hi n đ i “VN cu c chi n tranh Qu c C ng: t p 1 2002

*